

Схема за оценяване на теста, 12. клас
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
РЕГИОНАЛНА ОЛИМПИАДА – 2023 г.

№	Тестови задачи	Отговори	Оценяване
1.	Отговорете с ДА или НЕ според текста:	А) ДА Б) ДА В) НЕ Г) ДА Д) НЕ	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки правилен отговор.
2.	Запишете контекстуални синоними на подчертаните словосъчетания от текста:	<u>Идеите му съживяваха умовете</u> – хората отново започнаха да мислят; <u>(Идеите му) събуждаха заспалото родолюбие</u> – хората отново станаха родолюбци; <u>(Идеите му) раждаха надежди за освобождение</u> – хората започнаха да се надяват да станат свободни. <i>(варианти)</i>	L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки вярно открит и записан контекстуален синоним.
3.	Тълкувайте смисъла на изразите от текста чрез синонимен израз или едно изречение:	<i>Иван Вазов му създаде ореол, достоен за светец.</i> – Иван Вазов идеализира образа на Васил Левски <i>безрезервното му себеотрицание</i> – За Левски освобождението на народа е по-важно от собствения му живот. алтруизъм, жертвоготовност. <i>личността му още приживе е била обвеяна с легенди</i> – Още	L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко добре формулирано значение. L/0/1 1 точка, ако в изреченията няма правописни и пунктуационни грешки.

		докато е бил жив, за него са се разказвали легенди. (варианти)	
4.	Озаглавете текста, като назовете темата му, и запишете заглавието.	Величието на делото на Апостола Апостолът на българската свобода	L/0/1/2 2 точки , ако заглавието отразява темата на текста. 1 точка , ако текстът е озаглавен по името на героя.
5.	Отговорете с 1-2 изречения, като изразите своето мнение по следния въпрос от текста. „Разбираше ли обикновеният българин величието на идеите му?“	Васил Левски е печелел сърцата на обикновените хора със своята честност, неподкупност и героизъм. Той е умеел с прости и ясни думи да обясни своите идеи, за да подготви народа за участие в борбата за освобождение на Отечеството. (варианти)	L/0/1/2 по 1 точка за всеки добре формулиран отговор. L/0/1 1 точка за способността да обобщава и да свива информацията. L/0/1 1 точка , ако успява с едно-две изречения пълно да отговори на въпросите. L/0/1 1 точка , ако отговорите на въпросите са пунктуационно оформени без грешки (при условие на изпълнената предишна точка).
6.	Резюмирайте с 2 - 3 изречения в какво се изразява величието на Васил Левски според текста.	Васил Левски е не само идеолог на национално-освободителната борба на България, но подчинява живота си на своите идеи. / За Васил Левски идеите и делата са	L/0/3 3 точки за умение да обобщава, да резюмира. L/0/1

		<p>неразривно свързани. Той е изключително смел, намира изход от всяка опасна ситуация, поробителите го смятат за неуловим. Той е успял да спечели умовете и сърцата на своите последователи, да събуди у тях стремеж към освобождение.</p> <p>(варианти)</p>	<p>1 точка за адекватен отговор. L/0/1 1 точка за добре свързан и логично построен текст. L/0/1 1 точка, ако в текста няма правописни и пунктуационна грешки.</p>
7.	<p>Кои от тропите са употребени в текста? Открийте и, ако има, запишете по един пример:</p>	<p>Сравнение - кристално чист образ</p> <p>Метафора - <i>бликнал</i> от сърцето, да <i>разпалва жажда</i> за свобода, <i>светлия</i> му лик;</p> <p>Епитет – несравнимия, безрезервното, величавия, велик, злокобна, зловещото;</p> <p>Олицетворение – <i>съживяваха</i> умовете, <i>събуждаха</i> <i>заспалото</i> родолюбие, <i>раждаха</i> надежди;</p> <p>Хипербола - титанична личност.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5</p> <p>по 1 точка за верен отговор.</p>
8.	<p>Определете кои от изречените долу времена се срещат в текста. Запишете по един пример в съответните редове:</p>	<p>Сегашно време: е, всява, няма, задаваме си;</p> <p>Минало свършено време: създаде, определи;</p> <p>Минало несвършено време: беше, съживяваха, събуждаха, раждаха, разбираше;</p> <p>Минало предварително време: се беше превърнал, бяха заловили, беше увиснал, беше доживял, нямаше да хвърлят;</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7</p> <p>по 1 точка за всеки верен отговор.</p>

		<p>Бъдеще време: няма да открием, ще отиде;</p> <p>Минало неопределено време: е била, са писали, възпявали са, са събрани, е всявало;</p> <p>Бъдеще в миналото: щеше да успее, щеше да остане, нямаше да хвърлят.</p>	
9.	<p>Запишете следните съществителни: <u>химик, дете, монах, цар</u></p> <p>А) в множествено число</p> <p>Б) в съчетание с числителното 4:</p>	<p>А) химици, деца, монаси, царе;</p> <p>Б) четирима химици, четири деца, четирима монаси, четирима царе.</p>	<p>L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всяко вярно съгласуване.</p> <p>L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всяко вярно съгласуване.</p>
10.	<p>Посочете правилните форми на думите от скобите.</p> <p>А) Членувана форма</p> <p>Б) Местоимение</p> <p>В) Учтивя форма</p>	<p>А) съседа / проектът / екипа / края;</p> <p>Б) чийто;</p> <p>В) зает / разгледали / вечеряли.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7/8</p> <p>по 1 точка за всяка правилна форма</p>
11.	<p>Съставете и запишете 3 /три/ изречения, като употребите думата „Смел” в различни значения /можете да промените формата на думата – род и число.</p>	<p>смел войник; смел поглед; смело действие; смела постъпка; смели открития; смели думи; смела прическа, (варианти)</p>	<p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко едно значение.</p> <p>L/0/1 1 точка за добре построени изречения (при условие, че са дадени 3 значения на думата).</p> <p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко изречение без</p>

			правописни и пунктуационни грешки.
12.	Запишете този откъс, като го трансформирате в преизказно наклонение:	<p>Вестта за залавянето на Апостола се разнесла светкавично.</p> <p>Впечатлението било поразяващо.</p> <p>Всички са били сломени. Мъката и отчаянието нямали край.</p> <p>Емиграцията се разцепвала. Майка България била потопена в скръб...</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6</p> <p>по 1 точка за всяка вярно трансформирана глаголна форма.</p>
13.	Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите:	<p>сложно смесено;</p> <p>четири</p>	<p>L/0/1/2</p> <p>по 1 точка за всяко вярно избрано твърдение.</p>
14.	<p>Запишете това изречение, като трансформирате пряката реч в непряка:</p> <p>– Дядо, днес каква история ще ми разкажеш? – попитал Малчо.</p> <p>– Дете мое, днес ще ти разкажа една по-специална история, която малко хора знаят по този начин. – Започнал да разказва дядо Гочо на внучето си. – Това е история за славния герой Васил Левски.</p>	<p>Малчо попитал дядо си каква история ще му разкаже днес.</p> <p>Дядото му отговорил, че ще му разкаже една по-специална история, която малко хора знаели по този начин. И дядо Гочо разказал на внучето си една история за славния герой Васил Левски.</p> <p><i>Или:</i></p> <p>Малчо попита дядо си каква история ще му разкаже днес.</p> <p>Дядото му отговори, че ще му разкаже една по-специална история, която малко хора знаели по този начин. И дядо Гочо разказа на внучето си една история за славния герой Васил Левски.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5</p> <p>1 точка за всеки правилно преобразуван глагол.</p> <p>L/0/1/2/3/4</p> <p>1 точка за правилно преобразувано местоимение.</p> <p>L/0/1</p> <p>1 точка за вярна пунктуация.</p>

15.	Съединете със стрелки всички съответствия:	<p>А) изявително наклонение - 3) щяхте да извикате; 5) танцувате; 6) скочиха; 10) бях разказал</p> <p>Б) условно наклонение - 4) бих написал; 8) би било; 9) бихме организирали;</p> <p>В) повелително наклонение - 2) кажи; 7) вярвайте;</p> <p>Г) преизказна глаголна форма - 1) били казали;</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7/8/9/10</p> <p>по 1 точка за всяко вярно съответствие.</p>
16.	Препишете текста, като поправите правописните грешки.	<p>Пред съд А Левски се дЪржи и Зключително твърдо и не издава никакви подробности около организацията, като поема цялата отговорност за дейност Та върху себе си. Гордо и борбе Но за Щитава делото на революцията и правото на България да бъде свободна.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7/8</p> <p>по 1 точка за всяка поправена грешка.</p>
17.	Запишете под всеки цитат името на автора и заглавието на творбата:	<p>А) Христо Ботев – „На прощаване в 1868 г.“</p> <p>Б) Никола Вапцаров – „Вяра“</p> <p>В) Христо Смирненски – „Приказка за стълбата“</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>по 1 точка за всяко име на автора.</p> <p>L/0/1/2/3</p> <p>по 1 точка за вярна творба.</p>
18.	Напишете двама автори от Българската литература, творили	Христо Смирненски, Гео Милев, Атанас Далчев, Никола Фурнаджиев, Елисавета Багряна,	<p>L/0/1/2</p> <p>по 1 точка за верен отговор.</p>

	между двете световни войни:	Йордан Йовков, Никола Вапцаров, Мишо Хаджийски	
19.	Свържете със стрелки творбата и името на нейния автор.	<p>„Зимни вечери” – Хр. Смирненски;</p> <p>„Септември” – Гео Милев;</p> <p>„Обесването на Васил Левски” – Христо Ботев;</p> <p>„Шибил” – Йордан Йовков;</p> <p>„До Чикаго и назад” - Алеко Константинов;</p> <p>„Българският език” – Иван Вазов;</p> <p>„Две хубави очи ” - Пейо Яворов.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7</p> <p>по 1 точка за верен отговор.</p>
20.	Съставете текст разсъждение (8-9 изречения), в който изразите аргументи рано мнението си /3 аргумента/, отговаряйки на въпроса: „Щеше ли да остане все така кристално чист образът му, ако Левски беше доживял до Освобождението?”	<p>L/0/1/2</p> <p>2 точки, ако личната оценка структурира целия текст (формулира се като теза или пък като логичен извод).</p> <p>1 точка, ако е проявена своя оценка или отношение, но е представена само като декларация.</p> <p>L/0/1/2/3</p> <p>по 1 точка за всеки един аргумент.</p> <p>L/0/1</p> <p>1 точка за умението да аргументира.</p> <p>L/0/1</p> <p>1 точка за добре свързан текст.</p> <p>L/0/1</p> <p>1 точка за логично изграден текст разсъждение.</p> <p>L/0/1</p> <p>1 точка, ако правописните грешки не са повече от 3.</p> <p>L/0/1</p> <p>1 точка, ако пунктуационните грешки не са повече от 2.</p>	